

På baggrund af præciseringen af hjemmelsbestemelsen i miljøbeskyttelseslovens § 7 vil harmonikravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen blive justeret.

Harmonikravet angiver en norm for hvor meget husdyrgødning, der må udbringes pr. ha pr. år i gennemsnit for hele landbrugsejendommen. Denne norm beregnes i dyreenheder (DE). Der tages herved udgangspunkt i husdyrenes gødningsproduktion. Efter de eksisterende regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen svarer en dyreenhed til gødningsproduktionen fra en malkeko af stor race (uden opdræt), og andre dyrearter sættes i bekendtgørelsens omregningstabel i forhold hertil ud fra en beregning over indholdet af kvælstof i dyrenes gødning.

I bekendtgørelsen sondres imellem kvægbrug, svinebrug og brug uden husdyr, samt andre husdyrbrug. Ved kvægbrug forstås husdyrbrug, hvor mindst 2/3 af dyreenhederne udgøres af kvæg. Ved svinebrug forstås brug, hvor 2/3 af dyreenhederne udgøres af svin. Ved andre husdyrbrug forstås husdyrbrug, som ikke er svinebrug eller kvægbrug. Der kan herunder være tale om fjerkræbrug og brug med blandede besætninger af kvæg, svin og/eller fjerkræ, hvor ingen af disse dyrearter hver for sig udgør 2/3 af det samlede antal dyreenheder.

Justeringen af harmonikravene vil indebære, at kvægbrug fra december 1998 som hovedregel skal overholde et harmonikrav på 2,1 DE pr. ha pr. år og fra december 2002 et krav på 1,7 DE. I december 1998 ændres definitionen på en dyreenhed for kvæg, således at en dyreenhed på dette tidspunkt defineres som 100 kg kvælstof, hvorved harmonikravet vil svare til henholdsvis 210 kg kvælstof fra december 1998 og 170 kg kvælstof fra december 2002. Disse krav relaterer sig til reglerne i nitratdirektivet (direktivets bilag III, stk. 2). Der vil dog i lighed med i dag blive etableret en mulighed for at udbringe husdyrgødning svarende til et krav på 2,3 DE, såfremt mere end 70% af udbringningsarealet er dækket med særligt kvælstofoptagende afgrøder.

For svine- og plantebbrug, samt for brug af typen »andre husdyrbrug«, vil harmonikravet frem til december 2002 være uændret i forhold til den gældende regulering (henholdsvis 2,0 og 1,7 DE). På dette tidspunkt vil det blive justeret til 1,4 DE. Samtidig vil en dyreenhed fra december 2002 blive defineret som 100 kg kvælstof for svin og for fjerkræ, således at der ved et harmonikrav på 1,4 DE for brug af typen »andre husdyrbrug« højst kan udbringes 140 kg kvælstof. Det bemærkes, at ændringen af definitionen vedr. kvæg-

brug, jf. ovenfor, får virkning fra december 1998 også for kvæg, der står på blandede brug.

3. Lovforslagets miljømæssige konsekvenser

3.1 Genopretning af vådområder

Ændringsforslagene til naturbeskyttelsesloven, vandløbsloven og planloven kan medvirke til at sikre, at genopretning af vådområder på lavbundsarealer kan gennemføres i det i VMP II forudsatte omfang. Der henvises til aftalens tabel, hvoraf fremgår, at udvaskningen af kvælstof fra landbrugsarealer forudsættes reduceret med 5.600 tons om året gennem genopretning af 16.000 ha vådområder i perioden 1998-2003.

Genopretningen af større vådområder vil endvidere kunne medføre landskabelige ændringer samt påvirke kulturmiljøet og det vilde plante- og dyreliv. Disse påvirkninger vil i de fleste tilfælde skulle vurderes konkret i forbindelse med de arealregulerende bestemmelser i naturbeskyttelsesloven og anden lovgivning. Det må derfor som udgangspunkt forudsættes, at genopretning af vådområder ikke vil få negative miljømæssige konsekvenser i disse henseender. Derimod forventes genopretningen af vådområder at kunne få en betydelig, positiv effekt på det vilde plante- og dyreliv, der er tilknyttet vådområder. Vådområdernes andel af det dyrkede land er i dette århundrede faldet fra at udgøre omkring 15-20% af landets areal til i dag at udgøre omkring 3% af arealet. En lang række dyr og planter, der tidligere var knyttet til de nu afvandede vådområder, er i dag truede og optaget på den danske rødliste. Genopretning af vådområder vil kunne medføre en betydelig, positiv effekt på disse dyr og planter og den biologiske mangfoldighed.

3.2 Justering af harmonikrav

Af tabellen til VMP II-aftalen fremgår det, at effekten ved at justere harmonikravet i det angivne omfang vil være en reduktion i nitratudledningen fra landbrugsarealerne på 300 tons årligt.

Harmonikravet hænger reguleringsmæssigt tæt sammen med det skærpede krav om yderligere 10% udnyttelse af kvælstof i husdyrgødningen og med nedsættelsen af kvælstofnormen med 10%. For at opnå den højere udnyttelse vil husdyrgødningen i mange tilfælde skulle spredes på et større areal end de nuværende harmonikrav tilsiger.

Når kvælstofnormen samtidig sænkes med 10% i gennemsnit kan der i sandede områder med stor husdyrproduktion være f.eks. svinebedrifter med en husdyrtæthed på 1,7 DE/ha, der udskiller mere effektivt